

Ohlédnutí za rokem 2003

Jako již tradičně přinášíme v prvním čísle roku ohlédnutí za loňskou sezonou. Tak jako každý rok se snažíme posbírat co nejvíce informací o tom, co kde a jak. Oproti minulým letům je zde ale malá změna. Lid lezecký je vpravdě lidem soutěživým, a proto patřival tento článek vždy k jedněm z nejkontroverznějších. Jak to, že o něm píšou a o mně ne, není tohle náhodou myšleno ironicky, o téhle akci mluvili kluci trochu jinak, o čem to tu píše, tohle ve světě nikoho nezajímá, to už běhají babky s nůsů atd.

Sám jsem měl kdysi bouřlivou výměnu názorů ohledně jednoho otazníku za větou. („Vylezl 8c+?“).

A proto od letošního roku přistupujeme k malé změně. „Sezonu“ pojímáme jako ohlédnutí očima někoho konkrétního. Letos je to Radek „Zoban“ Lienerth, Rošťa Tomanec a Petr Resch.

Následující text berte tedy tak, že čtete pohled na uplynulou lezeckou sezonu tak, jak jí viděli oba výše jmenovaní. Koneckonců, oceněné výstupy roku jsou na stránkách ČHS, kdo čte pravidelně Montanu o leckteré z popisovaných akcí si již přečetl, a ať se snažíte sebevíc, názory jsou vždy subjektivní.

S ohledem na další rok vám budeme vděční za informace o výstupech, o kterých si myslíte, že by se měly v tomto článku objevit. Zároveň vítáme všechny zájemce o napsání podobného uceleného pohledu. Budeme se totiž snažit, aby na těchto stránkách postupně dostali prostor všichni ti, kteří si myslí, že mají co říct.

Dopředu ale upozorňujeme, že je to práce náročná a nevděčná.

Ve znamení střední velikosti

Asi tak nějak bychom mohli nazvat uplynulou sezonu lezení v horských a velehorských oblastech Evropy a světa z pohledu našich lezců.

Oproti sezonám minulým se dá říct, že velmi výrazně narostly aktivity ve středních horách, zejména co se týče těžkého volného lezení. Ohledně expedic chybějí v našem výčtu Peru a Patagonie. Buďto se nelezlo vůbec a nebo nezadařilo, takže snad někdy příště.

No a teď tedy k tomu, co se konalo a hlavně zdařilo.

Kopce vysoké a nejvyšší

Už standard úspěšného a asi v současné době nejzkušenějšího osmitisícovkáře potvrdil Radek Jaroš. Spolu s Minaříkem a Maškem se jim zdařilo výstup v lehkém expedičním stylu normálkou na Broad Peak 8.047 m (viz Montana 6/03). V záměru měli ještě i K2, ale tady plán o výstup zhatilo počasí a podmínky, takže Abruzziho žebro nepustilo. Může se říct „normálka“, ale zkuste si uspořádat alespoň jed-

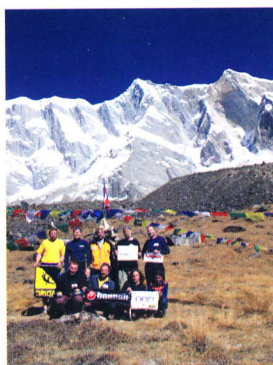

nu expedici tak jak Radek! A že jich už má na kontě požehnaně. Takže můžeme polemizovat o výstupech z hlediska sportovně lezecké hodnoty, ale nemůžeme upírat styl a fakt, že se jedná o špičkové fyzické výkony.

V kategorii posněžených nižších kopců se bohužel nic převratného neurodilo. Plány byly od velmi skromných, výstup normálkou na Shivling, expedice HK Letohrad, až po pokusy o prvovýstupy nezlezenými stěnami, nebo na nevylezené vrcholy.

Pro expedici Mountain Ski R. Bauma a kolektivu, která se pokoušela o prvovýstup na nezlezený Peak 38 7.591 m v oblasti Everestu, znamenaly stop obrovské trhliny, které nebylo možné překonat bez těžké expediční techniky a taktiky. Paradoxně tak skončili v místech, odkud už předpokládali konec lezeckého terénu a sněh a led až k vrcholu.

Expedice Annapurna IV 7.525 m (M6/03 a toto číslo) měla cíl ještě impozantnější. Pokus o dva prvovýstupy, z toho jeden v čistě alpském stylu přes tři kilometry vysoký JZ pilíř. O pilíř se chtěli pokusit J. Doudlebský a R.

Lienerth. Nakonec vzhledem k charakteru stěny skončily oba týmy dohromady u klasické expediční taktiky a společného směru v JJZ stěně. Po zásahu C2 lavinou a nárůstu objektivního nebezpečí nad únosnou úroveň expedice ukončila činnost na kopci ve výšce 6.450 m, cca 150–200 m od sněhového jižního hřebene.

Z jarní sezony pak evidujeme ještě pokus o Dhaulágíri II 7.751 m, kdy se expedici sice

nezadařilo dosáhnout vrchol, ale M. Heczkovi se zadařilo sjet na lyžích z 7.200 m a získal tak skialpinistický výkon roku.

Taktéž se uskutečnila i expedice, jejímž cílem byl pokus o Everest, a to ze severní strany, normálkou. Bohužel o této expedici je téměř nula informací, kromě toho, že P. Machold sjel na snowboardu velký úsek této cesty. Bohužel informace, které jsem získal, jsou velmi nepřesné a proto o tomto bezesporu zajímavém počínu nemohu napsat víc. Nicméně příště bych doporučil vzít si s sebou sklonoměr.

Počiny expediční, leč kopce nižší

Kategorie letos velmi chudá, nebo se lezci zdráhají své výkony publikovat. Nicméně sem s tím, co víme.

Patagonie, leden 2003. M. Holeček a T. Rinn si užili takové počasí, že téměř nevyšli ze stanu. O měsíc později bylo v oblasti přes 14 dní hezkého počasí, ale to už byli kluci zpět v Evropě. To je prostě smůla.

Nicméně M. Holeček si tuto smůlu dostatečně vynahradi v létě. Oblíbená destinace Kyrgyzstán a kopec Pik October 3.850 a SZ

stěna (viz Montana 6/03). Optimální jeviště pro skupinku stěnových povalečů M. Holečka, D. Štastného a O. Vaška. V 800m stěně vytýčili linii nesoucí název Ochtokurova pabeda a klasifikaci jako obvykle nešetřili. 8+/A4, i když spíš by asi bylo na místě poznamenat, že stěna nešetřila je. Po plném právu jeden z výstupů roku, a to v kategorii velkých stěn.

Poslední expedice roku 2003 odlétala až začátkem listopadu a cílem bylo neobvyklé africké Malí. T. Skinner a P. Piana zde na skalní masivy zvané Ruka Fatimy vytýčili několik cest. P. Jonák, V. Šatava, M. Benian a P. Piechowicz si kromě malárie dovezli z Afriky první opakování nejtěžší cesty dvou výše zmíněných pánu, a to „Hartmattan Rodeo“ klas. 5.13a. Cestu dali sice jen AF, ale zato když zvážíme podmínky, tak vy byste měli náladu na RP pokus v padesátistupňovém vedru? (Více v tomto čísle)

Druhá skupinka T. Zakorys, R. Tiliňák, L. Šlechta pak na věž Kaga Tondo vyrobila „prváč“ „Forsakala bimbaso“ klasifikace 8 UIAA. Na celkový RP ale taky nějak nebyl morál.

Takže kluci, hlavně se uzdravte a příště bych doporučoval nějaká fungující antimarialika.

Střední hory – kategorie nejobsáhlejší

Výstup roku v kategorii sportovních cest v horách, dvě čestná uznání a spousta dalších cest.

Tofana di Rozes se od letoška může pochlibit dvěma novými cestami. T. Sobotka, L. Mázl a O. Beneš zde udělali dva prvovýstupy. Prvním je „Czech Direct“ klas. 9+ s férovými pískařskými odlezy. Navíc prý se občas sejkají lana a tak. Druhý „Dream of Tofana“ je ještě o něco těžší 9+/10–, ale zase o něco sportovnější. Takže si můžete vybrat, myslím, že domácí nebudou do prvního opakování moc spěchat.

Dalším výborným výstupem loňské sezony je RP přelez (kromě páté – ne klíčové – délky, kterou přelez stylem RK) cesty Akut na Cimu Ovest. Impozantně převislá linie, klíčová délka za 9+/10– a její RP skalp pro D. Janáka a S. Hovance. Po právu další čestné uznání ČHS.

Na Čimách bylo vylezeno i několik dalších solidních cest, jako třeba Pilier veveričiek 8 AF, nebo Phantom der Zinne 9/AO, a to od fantóma loňské sezony P. Kryzeho. Mimo tyto těžké cesty v Dolomitech, jako třeba i AF Cesty přes rybu (9–) na Marmoladě, přidal Pavel i trilologii velkých severních stěn. Matterhorn – Cesta bratří Schmidtů, Eiger – klasiku, Grandes Jorasses – Walkerův pilíř, k tomu ještě připočítejte několik dalších výstupů v oblasti Mt. Blancu a výlet do Států. Pardon, ještě Tatry. O tom ale zvlášť.

Vysoké Tatry

Jako už každý rok, velká lezecká aktivita, ale velmi málo informací. Takže neváhejte a piště či mejlujte.

Za letošek stojí rozhodně za povšimnutí Velký Kežmarský – Pochylý 8 OS, Total Free Jazz 8+ OS a zejména Žluté strechy 8 AF vše P. Kryze a rozliční spolulezci.

Následuje Lomničák, a to zimním přelezem Pšeničnicka 7–, letní OS Šokuj Opicu 8+/9– opět P. Kryze a různí spolulezci.

No a aby to nebylo tak monotónní, připojují ještě jednodenní OS Kaskád na Velkou Ja-

vorovou věž, cesta sice pouze za 7+, nicméně alpinismus jak se patří a zápis do deníčku R. Lienertha a P. Kočvary.

Ze zimy je snad ještě méně zpráv než z léta, a tak jediné o čem se můžeme zmínit je přelez cesty Pankiewicz Wolf v SV stěně Mlynárika 6+/A2 P. Weisser a R. Lienerth. Opět nic v Kačacím múru, nebo Javorákách. Inspirací by snad mohly být přelezy Dodo Kopalda v Čiernej Javorovej a i jiných místech Tater.

Yosemite

Celkem velká skupinka českých lezců se opět sešla na podzim v Yosemiteckém údolí. Co se týká volného lezení, dominoval Hudy, kterému se kromě několika delších klasik zadařil i přelez známého bouldru „Midnight lighting“. No a v hákovačkách se flákal P. Kryze s R. Juřečkou. No a jak si chlapi představují flákání, za třítydenní pobyt vylezli Salathe Wall a Shield na El Cap a navíc Regular Route na Half Dome. Takže asi tak...

Zoban

Bouldery

Tak už to vypadá, že se v České kotlině konečně začíná poněkud víc rozmáhat bouldering na přírodních skalách. „Polehávání“ pod převislými břichy dvoumetrových kamenů není už doménou několika málo nadšenců, ale věnují se mu i tradicionisticky založení „obléhači“ velkých stěn a rozrůstá se nejen rodina boulderistů, ale přibývá také očištěných kamenů a celých oblastí. Jesenicko, Ostaš, Sněžník, Loučovice... jsou ty největší, Labák nejvíc tvrdí muziku. A jak by ne, když tu působí bezesporu nejlepší boulderista tuzemska, Rostá Štefánek. Právě díky Rostově loňskému parádnímu kousku „Dobrák od kosti 8B/B+ Fb“ máme u nás možnost konfrontace se silnějším světem, který nám na kamenech řádně utekl. To, že je „Dobrák ...“ skutečně takhle vysoko oklasifikovaný oprávněně, dokazoval Rostá v průběhu celého roku. Série „La Boule direkt 8B“, „Flachmann 8B“, pět bouldrů za 8A+/B, desítky 8A+, minimálně dvacet 8A a řada dalších hovoří za vše.

Teprve po překonání výrazné propasti za Štefánkem se dostáváme k vyrovnanějšímu zbytku naší boulderové populace. Už na jaře zúročil svou vynikající formu Andrej Chrastina, když se mu ve švýcarském Magicwoodu povedlo poměrně rychlé přečtení „Unendliche Geschichte II 8A+“, škoda, že mu pracovní povinnosti nedovolily sérii rozšířit (přesto pár dalších osmiček). No a pak se taky docela dařilo mně. Na Petrohradu jsme se konečně zaměřili na těžší projekty a výsledkem jsou dvě 8A+, „Nášup“ a „Špekmen“. Navíc ještě asi desítky 8A. A jedno z těch specifictějších a tedy dlouho odolávajících všem atakům na opakování (No Entry) přešel příjemný objev loňského roku, Martin Spilka. To, že 8A Fb není žádná procházka růžovým sadem, dokazuje fakt, že vloni už nikdo jiný podobný výkon nepředvedl, nebo se jím přinejmenším nepochlubil. A tak se jistě budeme těšit na letošní sezonu, kdy se dá určitě čekat další zvýšení oblíbenosti boulderingu a s ním i zvýšení celkové úrovně lezení šutrů u nás. Osobně bych sázel na Karla Hegra (letos dvakrát 7C+ a sousta 7C), kluky z Plzně (Štěpán Neustupný i Martin Pelikán vloni 8A traverz), Zdendu Resche (max. 7C+), ale určitě i na moravské siláky, kteří by konečně mohli své opičí umění přenášet ve větší míře z laminátu do přírody.

Petr Resch

Skály 2003

Mráza, co rok, to 9a. OS 8b! (Praniana, St. Leger)

Adam Ondra (10 let), OS 2 x10!

Tereza Kysilková (17), OS 7c+.

Míša Drlíková, druhé 8b

Celý rok jsem se spíše připravoval na to, jak se mi konečně tuto těžkou a nevděčnou úlohu podaří odmítnout, než na to, jak se jí co nejlépe zhostit. Nakonec jsem byl přesto na poslední chvíli Montanou požádán a přemluven, jenže právě proto se obávám, že shrnutí bude mít ještě větší nedostatky než obvykle.

Tedy. Tomáš Mrázek se vloni sice zaměřil na Mistrovství světa, ale svoje 9a opět stihl, a to už v únoru. Bleskově zopakoval Sanjski paar extension, 9a, Misja Pec, a to jako druhý po domácím Urošovi Perkovi (Lubljana). Letos by toho měl „nahrnout“ opravdu hodně. Ty jeho přečteny 9a za tři dny, to je přece jen takové polechtání. Už v prosinci odjel Tomáš na tříměsíční výjezd do Španěl a jistě také do Francie.

Skvělý na skalách je teprve desetiletý Adam Ondra. Dosud jsem ho viděl lézt ještě jako šestiletého na stěně v Kuřimi, ovšem podle těch soupisů, které se objevují už pravidelně v „a jdi“, to musí být zážitek vidět jej lézt. Dvě 10- on sight: Slimline a Out Of Berlin. Další dvě 10- RP: Ruptur a Fanal. Výčet „osmiček“ RP (nebo PP, nebo Pepe?... Ten byl v Africe. Aha...) v Itálii, Francii a Ospu by zabral další dva řádky. Ale Corto, Samsaru a Gillotinu v Ospu rád vzpomenu. „To zná každý“ (Cimrman). Mě osobně bude zajímat, které vytrvalostní 8a dá on sight! Že dá, to je jisté. Hlavně, Ondro, prestižní Randu (8a+) v Massone, zkoušej jedině on sight, nejhůře flash!

Neboť to by byla exploze i v Itálii. Tuto cestu zná téměř celá světová elita.

V ženách to podle mě letos na skalách „vyhrála“ Míša Drlíková. Simona Ulmonová si na těžké přečteny brousila zuby také, ale zraněný prst jí opět plány, když ne překazil, tak určitě řádně zredukoval. Čtyři „desetminusky“ ve Frankenjuře jsou sice dobrou vizitkou, ale pro Simčiny schopnosti spíše malou náplastí. Tedy po pořádku. Míša: Abregenief, 8b, Saint Leger, před tím smekne každý chlap. Další čtyři 8a, 8a/a+ a 8a+ (Overdose, 8a+) si přivezla odsud anebo ze zakázané a zde rozhodně nejmenované oblasti (psst!) Lourmarin. Simča vozila přečteny z Frankenjury (tajně a „na černo“): Slimline, 10-, Osho, 10- (to kdysi hodnotil Tomáš Doubravský jako těžké, hmm...), Witchcraft, 10- a Frankenstein, 9+/10- (ten Simoně nějak nedá spát!).

Nesmíme konečně zapomínat ani na juniorky, které se k naší radosti „rozlézají“ i na skalách. Jedničkou je stále Tereza Kysilková. Ve svých šestnácti letech vylezla dvě 8a: Phet Maak v Thajsku (čerstvě i 8b – Jai Dum, ale to patří už do další sezóny) a La Cucina v Massone. Jedno 7c+ dala on sight! Gilles No Limits, sektor Cat Wall, Thajsko. La Cucinu, která byla dříve hodnocena 7c+, takže patří k lehčím 8a, vylezla ve třinácti letech (!) její mladší konkurentka Silvie Rajflová.

Nejsem rozhodně odborníkem na písek, a proto k mým uším doléhají jen „nejhlasitější“ výkony. Luboš Mázl spolu s dalšími borci se stará o to, aby pískovcové stěny a převisy nezarůstaly mechem. No, často ten mech „škrábe“ někdo jiný, zato Luboš vymetá pavučinky stylem RP – a mnohdy i z komínů a spár (brr). Píšu zde jen jeho první přečteny. I těch je dost: Postřiziny, Xb (dle Luboše 8a franc.), PP, věž Přísaha, Ádr. Krok sun oposum, Xc (8a/a+), PP, Vraní oko, Ádr. Nejslabší máte padáka, Xla (8b), RP, věž Diktátor, Labák, Levý břeh. Tak a ještě Příhrazy, samozřejmě 1. RP: Lineární regrese, Xc (8a+). Nemenší pochvalu by si zasloužili – a také zaslouží - tvůrci těchto cest. Simona Ulmonová vylezla v Labáku Bezzubého Yuchena, Xa (tedy 7c+? Labák dělá v pískovcové klasifikaci trochu zmatek).

Na závěr bych neměl opomenout unikátní sólo Jardy Maršíka Big Wallu, VIIIc! Ovšem, jako mnozí přede mnou, nerad bych povzbudil k podobným výkonům další sólisty. Není to bezpečná zábava v tomto už tak dost nebezpečném sportu. Hold Jardovi ovšem vzdávám také.

Rostá Zico T.

